1964 సుప్రీం కోర్టు రిపోర్టులు (5) 574

మణిపూర్ అడ్మినిస్ట్రేషన్

వర్సెస్

ఎం. నీలా చంద్ర సింగ్

(పి.బి.గజేంద్రగడ్కర్, కె.సి.దాస్ గుప్తా జె.జె.)

మణిపూర్ ఫుడ్ గ్రెయిన్స్ డీలర్స్ లైసెన్సింగ్ ఆర్డర్, 1958 సి.ఐ.ఎస్. 2(ఎ), 3(1), 3(2) - ఆహారధాన్యాల నిల్వ - డీలర్ - క్లాజ్ 3(2) కింద అంచనా - క్లాజ్ 3(1)- నిత్యావసర వస్తువుల చట్టం, 1955 (చట్టం 10 ఆఫ్ 1955), సెక్షన్ 7.

నిందితుడు 100కు పైగా ఎండీఎస్ నిల్వ చేసినట్లు గుర్తించారు. మణిపూర్ ఫుడ్ గ్రెయిన్స్ డీలర్స్ లైసెన్సింగ్ ఆర్డర్ లోని క్లాజ్ 3ను ఉల్లంఘించి ఎలాంటి లైసెన్స్ లేకుండా తన గోదాములో ధాన్యాన్ని విక్రయించాడు. నిత్యావసర వస్తువుల చట్టంలోని సెక్షన్ 7 కింద నేరం చేశాడని ఆయనపై అభియోగాలు మోపారు. ప్రతివాది ప్రధాన వాదన ఏమిటంటే, వరి తన కుటుంబ సభ్యుల వినియోగానికి ఉద్దేశించినది, దీనిని ట్రయల్ మేజిస్ట్రేట్ అంగీకరించలేదు. క్లాజ్ లో ఉన్న నిబంధనల ఫలితంగా ట్రయల్ మేజిస్ట్రేట్ ఈ తీర్పు వెలువరించారు. ఉత్తర్వులోని 3(2) ప్రతివాదిపై ఒక అంచనా తలెత్తింది, అతని కేసును ఆర్డర్ యొక్క క్లాజ్ 3 (1) కింద పరిగణనలోకి తీసుకుంది, ఇది ఆర్డర్ యొక్క క్లాజ్ 7 యొక్క నిబంధనలను ఆకర్షించింది మరియు నిత్యావసర వస్తువుల

చట్టం యొక్క సెక్షన్ 7 కింద ప్రతివాదిని బాధ్యులను చేసింది. ఈ విషయాలపై మేజిస్ట్రేట్ చట్టంలోని సెక్షన్ 7 కింద ప్రతివాదిని దోషిగా నిర్ధారించారు. సెషన్స్ జడ్జికి ప్రతివాది చేసిన అప్పీలును తోసిపుచ్చారు. ప్రతివాది జ్యుడిషియల్ కమిషనర్ కు రివిజన్ అప్లికేషన్ దాఖలు చేశాడు, అది విజయవంతమైంది. ఉత్తర్వులోని క్లాజ్ 13(2) ప్రకారం చట్టబద్ధంగా లేవనెత్తగల ఊహ యొక్క ప్రభావం ఆ వస్తువులకు సంబంధించి ఆ అంచనా వేసిన వ్యక్తి డీలర్ కాదని జ్యుడిషియల్ కమిషనర్ అభిప్రాయపడ్డారు. అందువలన, ఉత్తర్వులోని క్లాజ్ 3(1) యొక్క బలాన్ని మాత్రమే ఆకర్షించలేము. స్పెషల్ లీవ్ ద్వారా అప్పీల్ చేస్తూ..

(i) ఆర్డర్ లోని క్లాజ్ 2(ఎ) ప్రకారం ఒక వ్యక్తిని డీలర్ గా పేర్కొనడానికి ముందు, షెడ్యూలులో పేర్కొన్న ఏదైనా వస్తువును అమ్మడం కొరకు అతడు కొనుగోలు లేదా అమ్మకం లేదా నిల్వ చేసే వ్యాపారాన్ని నిర్వహిస్తున్నాడని మరియు అమ్మకం 100 మిలియన్ల పరిమాణంలో ఉండాలని చూపించాలి. లేదా ఏ సమయంలోనైనా; ఈ సందర్భంలో వ్యాపారం యొక్క భావన తప్పనిసరిగా లావాదేవీల కొనసాగింపును సూచించాలి. అమ్మకం యొక్క సింగిల్, క్యాజువల్ లేదా ఒంటరి లావాదేవీ. కొనుగోలు చేయడం లేదా నిల్వ చేయడం ఒక వ్యక్తిని డీలర్ గా చేయదు.

2) క్లాజ్ 3(2) ప్రకారం 100 ఎండీఎస్ నిల్వలు ఉన్నట్లు చట్టబద్ధమైన అంచనా ఉంది. లేదా ఐల్ వ్యక్తితో దొరికిన నిర్దిష్ట వస్తువులలో ఎక్కువ, అతను అమ్మకం కోసం నిల్వ చేశాడు.

క్లాజ్ 3(2) ప్రకారం ఈ ఊహను లేవనెత్తిన తరువాత, అమ్మకం కోసం తయారు చేసిన దుకాణం వ్యాపారాన్ని కొనసాగించడానికి వ్యక్తి చేత చేయబడిందనే నిర్ధారణను సమర్థించే కొన్ని సాక్ష్యాలకు నాయకత్వం వహించాలి. క్లాజ్ 3(1)లోని నిబంధనలను ఆకర్షించడానికి అవసరమైన వ్యాపార అంశం క్లాజ్ 3(2) కింద లేవనెత్తిన ఊహ పరిధిలోకి రాదు.

(iii) క్లాజ్ 3(2) ఉద్దేశపూర్వకంగా 100 ఎండిఎస్ కంటే ఎక్కువ ఎండిఎస్ కలిగి ఉన్న రైతులను మినహాయించడానికి పరిమిత అంచనాను లేవనెత్తి ఉండవచ్చు. తమ పొలాల్లో పండించిన ఆహార ధాన్యాలు; ఆర్డర్, స్పష్టంగా చేసింది. నిత్యావసర వస్తువుల చట్టంలోని సెక్షన్ 7తో పాటు క్లాజ్ 3(1) ప్రకారం అటువంటి స్వాధీనాన్ని, అమ్మకాన్ని లేదా నిల్వను శిక్షించడానికి ఇష్టపడరు.

క్రిమినల్ అప్పీలేట్ పరిధి: క్రిమినల్ అప్పీల్ నెంబరు 143 ఆఫ్ 1962.

1961 క్రిమినల్ రివిజను నం.20లో మణిపూర్ లోని జ్యుడీషియల్ కమిషనర్ కోర్టు 1961 డిసెంబర్ 2న ఇచ్చిన తీర్పు, ఉత్తర్వులపై అప్పీల్.

పిటిషనర్ తరఫున బి.కె.ఖన్నా, ఆర్.ఎన్.సచ్తే, ప్రతివాది తరఫున ఎ.జి.రత్నపర్కి వాదనలు వినిపించారు.

నవంబర్ 29, 1963. ఈ మేరకు న్యాయమూర్తి జస్టిస్ గజేంద్రగడ్కర్ తీర్పు వెలువరించారు.

మణిపూర్ ఫుడ్ గ్రెయిన్స్ డీలర్స్ లైసెన్సింగ్ ఆర్డర్, 1958లోని క్లాజ్ 3(2) నిర్మాణానికి సంబంధించి ఈ అప్పీలులో తలెత్తే చిన్న ప్రశ్న. అన్న ప్రశ్న ఈ విధంగా ఉత్పన్నమవుతోంది.

నిత్యావసర సరుకుల చట్టం 1955 సెక్షన్ 7 ప్రకారం శిక్షార్హమైన నేరానికి పాల్పడ్డారని, 1960 ఫిబ్రవరి 9న ఎలాంటి లైసెన్స్ లేకుండా తన గోదాములో 178 మెట్రిక్ టన్నుల ధాన్యాన్ని నిల్వ చేశారని ఆరోపించారు. 1960 ఫిబ్రవరి 9న ఆయన గోడౌన్ ను తనిఖీ చేయగా అందులో 178 మెట్రిక్ టన్నుల ధాన్యం నిల్వ ఉన్నట్లు గుర్తించారు. తన గోదాములో దొరికిన ధాన్యం పదిహేను మంది ఉన్న తన కుటుంబ సభ్యుల వినియోగానికి ఉద్దేశించినదని ప్రతివాది వాదించినప్పటికీ ఈ వాస్తవాన్ని ప్రతివాది ఖండించలేదు. తన గోదాములో దొరికిన 40 మెట్రిక్ టన్నుల ధాన్యం తన బంధువు లలితో సింగ్ కు చెందినదని ఆయన వాదించారు. ప్రతివాది కేసును విచారించిన బిషన్ పూర్ సబ్ డివిజనల్ మేజిస్ట్రేట్ ఆ స్టాక్ తన కుటుంబ సభ్యుల వినియోగానికి ఉద్దేశించినదని అతను చెప్పిన మాటలను విశ్వసించలేదు. అయితే, లలితో సింగ్ సాక్ష్యాధారాలను ఆయన విశ్వసించారు. అందులో 40 ఎండీలు తనదేనని, అటాచ్ చేసిన స్టాక్ లో 40 ఎండీలను లలితోసింగ్ పేరిట విడుదల చేయాలని ఆదేశించారు. మిగిలిన అంశాలకు సంబంధించి, తీర్పులోని క్లాజ్ 3(2)లో ఉన్న నిబంధనల ఫలితంగా ప్రతివాదిపై ఒక అంచనా

తలెత్తిందని, అతని కేసును ఉత్తర్వులోని క్లాజ్ 3(1) కింద తీసుకున్నారని విచారణ మేజిస్ట్రేట్ నిర్ధారణకు వచ్చారు. దీంతో నిత్యావసర సరుకుల చట్టంలోని సెక్షన్ 7 ప్రకారం ప్రతివాదిని బాధ్యులను చేశారు. ఈ విషయాల ఆధారంగా మేజిస్ట్రేట్ నేరం మోపబడితే ప్రతివాదిని దోషిగా నిర్ధారించారు. అయితే వరి ధాన్యాన్ని జప్తు చేయాలని ఆదేశించాల్సిన అవసరం లేదని, రూ.500 జరిమానా విధిస్తే మూడు నెలల కఠిన కారాగార శిక్ష అనుభవించాల్సి ఉంటుందని ఆయన అభిప్రాయపడ్డారు.

ఈ ఉత్తర్వుకు వ్యతిరేకంగా ప్రతివాది మణిపూర్ సెషన్స్ జడ్జి ముందు అప్పీలుకు మొగ్గు చూపాడు. విద్యావంతులైన మేజిస్ట్రేట్ అభిప్రాయంతో సెషన్స్ జడ్జి గణనీయంగా ఏకీభవించారు. ప్రతివాది గోడౌన్ లో నిల్వ ఉంచిన ధాన్యాన్ని స్వాధీనం చేసుకున్న పరిస్థితులను సాక్షులు ప్రస్తావించారని, నిత్యావసర వస్తువుల చట్టంలోని సెక్షన్ 7 ప్రకారం ప్రతివాదిని దోషిగా నిర్ధారించారని ఆయన అభిప్రాయపడ్డారు. శిక్షా క్రమం కూడా ఖరారైంది.

ప్రతివాది రివిజన్ అప్లికేషన్ ద్వారా మణిపూర్ జ్యుడీషియల్ కమిషనర్ ను ఆశ్రయించాడు మరియు అతని రివిజన్ అప్లికేషన్ విజయవంతమైంది. ప్రస్తుత రివిజన్ పిటిషన్ జ్యుడీషియల్ కమీషనర్ ముందు విచారణకు రాకముందు, 1961లోని రివిజన్ దరఖాస్తుల సంఖ్యలు 7, 11, 13లలో ఉత్తర్వులోని క్లాజ్ 3(2) నిర్మాణానికి సంబంధించి చట్టానికి సంబంధించిన ప్రశ్నను పరిశీలించి, జూన్ 5న తన తీర్పును వెలువరించినట్లు తెలుస్తోంది. 1961. క్లాజ్ 3(2) కింద

చట్టబద్ధంగా లేవనెత్తగల ఊహ యొక్క ప్రభావం ఆ వస్తువుకు సంబంధించి డీలర్ కాదని ఆయన ఆ తీర్పులో పేర్కొన్నారు. కాబట్టి, పైన పేర్కొన్న ఊహ యొక్క బలం ఆధారంగా, క్లాజ్ 3(1) ఆకర్షించబడదు; అతని మునుపటి నిర్ణయాన్ని అనుసరించి విజ్ఞుడైన జ్యుడీషియల్ కమిషనర్ ప్రతివాది యొక్క రివిజన్ దరఖాస్తును అనుమతించాడు మరియు అతనిపై విధించిన శిక్ష మరియు శిక్ష ఉత్తర్వులను రద్దు చేశాడు. ఈ ఉత్తర్వుకు వ్యతిరేకంగా మణిపూర్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ ప్రత్యేక సెలవుపై ఈ కోర్టుకు వచ్చింది, పిటిషనర్ తరఫున శ్రీ బి.కె.ఖన్నా వాదనలు వినిపిస్తూ, విజ్ఞులైన జ్యుడీషియల్ కమిషనర్ తీసుకున్న అభిప్రాయం ఉత్తర్వులోని క్లాజ్ 3(2)ను తప్పుగా అర్థం చేసుకోవడంపై ఆధారపడి ఉందని వాదించారు. ప్రస్తుత అప్పీలులో మా నిర్ణయానికి వచ్చే ఒకే ఒక ప్రశ్న ఆ క్లాజు నిర్మాణానికి సంబంధించింది. ఈ దశలో, ఆర్డర్ యొక్క సంబంధిత నిబంధనలను రిఫర్ చేయడం సౌకర్యవంతంగా ఉంటుంది. క్లాజ్ 2(ఎ) ప్రకారం డీలర్ అంటే ఏ సమయంలోనైనా వంద లేదా అంతకంటే ఎక్కువ పరిమాణంలో ఉన్న ఆహారధాన్యాలను కొనుగోలు చేయడం, అమ్మడం లేదా నిల్వ చేసే వ్యాపారంలో నిమగ్నమైన వ్యక్తి అని అర్థం. క్లాజ్ 2(బి) ప్రకారం, పొట్టు మరియు తవుడు కాకుండా ఇతర ఆహారధాన్యాల ఉత్పత్తులతో సహా ఆర్డర్ లో పేర్కొనబడ్డ ఆహారధాన్యాలలో ఏదైనా ఒకటి లేదా అంతకంటే ఎక్కువ ఆహారధాన్యాలుగా నిర్వచించారు. షెడ్యూల్ 1లో పేర్కొన్న ఆహార ధాన్యాలలో వరి కూడా ఒకటి. ఈ అప్పీలులో మనం ప్రత్యక్షంగా సంబంధం కలిగి ఉన్న క్లాజ్ 3 ఇలా ఉంది:

"(1) లైసెన్సింగ్ అథారిటీ ద్వారా జారీ చేయబడిన లైసెన్స్ యొక్క నియమనిబంధనలకు లోబడి మరియు దానికి అనుగుణంగా తప్ప ఏ వ్యక్తి డీలర్ గా వ్యాపారాన్ని కొనసాగించరాదు; (2) ఈ నిబంధన ఉద్దేశ్యం కోసం, ఏ వ్యక్తి అయినా ఏ సమయంలోనైనా వంద లేదా అంతకంటే ఎక్కువ పరిమాణంలో ఆహారధాన్యాలను నిల్వ చేసే వ్యక్తి, దీనికి విరుద్ధంగా రుజువైతే తప్ప, ఆహార ధాన్యాలను అమ్మకం కోసం నిల్వ చేసినట్లు పరిగణించబడతాడు."

క్లాజ్ 7 ప్రకారం, ఈ ఉత్తర్వు కింద జారీ చేయబడిన లైసెన్స్ కలిగి ఉన్న ఏ ఒక్కరూ లైసెన్స్ యొక్క నియమనిబంధనలను ఉల్లంఘించకూడదు మరియు అతను 1 SCI/64-37 వాటిని ఉల్లంఘించినట్లు తేలితే అతని లైసెన్స్ రద్దు చేయబడుతుంది లేదా సస్పెండ్ చేయబడుతుంది. ప్రస్తుత అప్పీలులో మేము ఆందోళన చెందుతున్న ప్రధాన నిబంధనలు ఇవే. మిస్టర్ ఖన్నా మన ముందు లేవనెత్తిన అంశాన్ని డీల్ చేసేటప్పుడు, ప్రశ్నార్థకమైన క్లాజ్ 3 అంతిమంగా నేరస్థుడికి జరిమానా విధిస్తుందని, అందువల్ల, ఇది శిక్షార్హమైన క్లాజ్ స్వభావంలో ఉందని గుర్తుంచుకోవాలి. అందువల్ల, దీనిని ఖచ్చితంగా అర్థం చేసుకోవడం అవసరం. ఖన్నా వాదించినట్లుగా, క్లాజ్ 3(2) ఒక కల్పన స్వభావాన్ని కలిగి ఉంటే, క్లాజులోని పదాల ప్రకారం చట్టబద్ధంగా అనుమతించబడిన గరిష్ట స్థాయికి కల్పనను గీయాలి అనడంలో ఎటువంటి సందేహం లేదు. క్లాజ్ 3 ప్రభావం ఏమిటంటే, ప్రతిస్పందకుడు 100 ఎండిఎస్ కంటే ఎక్కువ నిల్వ చేసినట్లు చూపించిన వెంటనే అని ఖన్నా వాదించారు. వరి ధాన్యాన్ని అతను అమ్మకానికి పెట్టడం కొరకు ఆ ఆహారధాన్యాలను నిల్వ చేసినట్లుగా భావించాలి; ఈ క్లాజు కింద చట్టబద్ధమైన ఊహను రూపొందించేటప్పుడు, ఈ

ఊహ క్లాజ్ 3 లోని సబ్ క్లాజ్ (1) ఉద్దేశ్యం కోసం రూపొందించబడిందని గుర్తుంచుకోవడం అవసరం అని అతని వాదన. అందువల్ల, విజ్ఞుడైన జ్యుడీషియల్ కమిషనర్ తీసుకున్న అభిప్రాయాన్ని సమర్థించి, ప్రతివాదిపై అభియోగాన్ని రుజువు చేయడానికి క్లాజ్ 3(2) కింద లేవనెత్తిన ఊహ సరిపోదని భావిస్తే అది క్లాజ్ 3(2) యొక్క ఉద్దేశ్యాన్ని దెబ్బతీస్తుందని కోరారు.

నిత్యావసర సరుకుల చట్టంలోని సెక్షన్ 7 ప్రకారం ప్రతివాది దోషి కాదా అనే ప్రశ్నను డీల్ చేసేటప్పుడు, ఆర్డర్ లోని క్లాజ్ 3 యొక్క అర్థంలో అతన్ని డీలర్ అని చెప్పవచ్చా అని నిర్ణయించడం అవసరం. ఒక డీలర్ ను క్లాజ్ 2(a) ద్వారా నిర్వచించారు మరియు ఆ నిర్వచనాన్ని మనం ఇప్పటికే గమనించాము. ఒక వ్యక్తిని డీలర్ అని చెప్పడానికి ముందు, అతను షెడ్యూల్ లో పేర్కొన్న ఏదైనా సరుకుల అమ్మకం కోసం కొనుగోలు లేదా అమ్మకం లేదా నిల్వ చేసే వ్యాపారాన్ని నిర్వహిస్తున్నట్లు చూపించాలని మరియు అమ్మకం 100 ఎండిఎస్ పరిమాణంలో ఉండాలని ఈ నిర్వచనం చూపిస్తుంది. లేదా ఏ సమయంలోనైనా అంతకంటే ఎక్కువ. ప్రశ్నార్థకమైన ఆహారధాన్యాలను విక్రయించడం, కొనడం లేదా నిల్వ చేయడం మాత్రమే వ్యక్తి అవసరం కాదని, అతను అటువంటి కొనుగోలు, అమ్మకం లేదా నిల్వ వ్యాపారాన్ని కొనసాగించాలని మరియు ఈ సందర్భంలో వ్యాపార భావన తప్పనిసరిగా లావాదేవీల కొనసాగింపును సూచించాలని గమనించాలి. ఇది ఒక వ్యక్తిని డీలర్ గా మార్చే అమ్మకం, కొనుగోలు లేదా నిల్వ యొక్క ఒకే, సాధారణ లేదా ఒంటరి లావాదేవీ కాదు. పైన పేర్కొన్న లావాదేవీల్లో ఏదో ఒక విధమైన కొనసాగింపు ఉందని చూపినప్పుడు మాత్రమే నిర్వచనం ప్రకారం

వ్యాపారానికి సంబంధించిన ఆవశ్యకత తీరుతుంది. నిర్వచనంలోని ఈ అంశాన్ని విస్మరిస్తే, అది 'వ్యాపారం' అనే పదాన్ని ఉపయోగించడం అనవసరం మరియు అర్థరహితం అవుతుంది. లావాదేవీ 100 ఎండిఎస్ ఉండాలనే నిబంధనను మిస్టర్ ఖన్నా మా ముందు నిష్పాక్షికంగా అంగీకరించారు. లేదా నిర్వచనంలో పేర్కొన్న సరుకులతో అన్ని రకాల వ్యవహారాలను ఏ ఒక్క సమయంలోనైనా నియంత్రిస్తుంది. కొనుగోళ్లు, అమ్మకాలు, స్టోరేజీ ఏదైనా ఒక సమయంలో 100 ఎండీఎస్ ఉండాలి. లేదా అంతకంటే ఎక్కువ. మరో మాటలో చెప్పాలంటే రిటైల్ లావాదేవీలు 100 ఎండీఎస్ కంటే తక్కువగా ఉన్నాయనడంలో ఎలాంటి వివాదమూ లేదు. నిర్దేశిత సరుకులు డీలర్ నిర్వచనం పరిధికి వెలుపల ఉన్నాయి.

ఆర్డర్ ద్వారా సిఫారసు చేయబడిన ఫారాలు అదే నిర్ధారణకు మద్దతు ఇస్తాయి. లైసెన్స్ కోసం దరఖాస్తు చేయడానికి ఫారం దరఖాస్తుదారు నింపాల్సిన దుస్తుల్లో ఒకటి దరఖాస్తుదారుడు ఆహార ధాన్యాలలో ఎంతకాలం ట్రేడింగ్ చేస్తున్నాడో పేర్కొనాల్సి ఉంటుందని, మరొక కాలమ్ తన వ్యాపారం యొక్క స్థలం లేదా ప్రదేశాలను పేర్కొనాలని సూచిస్తుంది. అదేవిధంగా, లైసెన్సు సూచించే ఫారం బి, లైసెన్స్లో పేర్కొన్న ఆహార ధాన్యాలను కొనుగోలు చేయడానికి, విక్రయించడానికి లేదా నిల్వ చేయడానికి లైసెన్స్ హోల్డర్కు అధికారం ఇస్తుందని చూపిస్తుంది మరియు లైసెన్స్ యొక్క క్లాజ్ 2 లైసెన్స్లో సూచించిన ప్రదేశంలో పైన పేర్కొన్న వ్యాపారాన్ని కొనసాగించాలని చెబుతుంది. అదేవిధంగా స్టాక్స్ కు సంబంధించిన ఫారం సి ప్రకారం నిల్వలు ఉన్న గోదాము వివరాలు, అమ్మిన, డెలివరీ చేసిన పరిమాణం, విక్రయించిన కానీ డెలివరీ చేయని

పరిమాణాన్ని విడివిడిగా వివరించాల్సి ఉంటుంది. అందువల్ల, క్లాజ్ 2(ఎ) నిర్దేశించిన నిర్వచనం పరిధిలోకి వచ్చే డీలర్ కొనుగోలు, అమ్మకం లేదా నిల్వ యొక్క వ్యాపారాన్ని కొనసాగించాలనే నిర్ణయానికి ఈ ఫారాలు మద్దతు ఇస్తాయి మరియు ఇది అమ్మకం, కొనుగోలు లేదా నిల్వ యొక్క ఒంటరి లేదా సింగిల్ కేసులను మినహాయిస్తుంది.

"డీలర్" అనే పదం యొక్క నిర్వచనం యొక్క ఈ ముఖ్యమైన అంతరార్థాన్ని దృష్టిలో ఉంచుకొని. ప్రతిస్పందకుడి కేసు క్లాజ్ 3(1) కిందకు వస్తుందా లేదా అని మనం విచారిద్దాం. క్లాజ్ 3(1) ప్రకారం వ్యక్తులు తమకు జారీ చేసిన లైసెన్స్ నిబంధనలకు లోబడి తప్ప డీలర్లుగా వ్యాపారం చేయరాదు. మరో మాటలో చెప్పాలంటే, డీలర్ యొక్క వ్యాపారాన్ని కొనసాగించాలనుకునే ఎవరైనా లైసెన్స్ పొందాలి. క్లాజ్ 2(ఏ) ప్రకారం లైసెన్సు తీసుకోకుండా వ్యాపారం చేస్తే నిత్యావసర వస్తువుల చట్టంలోని సెక్షన్ 7 ప్రకారం దోషిగా పరిగణిస్తారనడంలో ఎలాంటి సందేహం లేదు. దీనికి సంబంధించి క్లాజ్ 3(2) చట్టబద్ధమైన అభిప్రాయాన్ని లేవనెత్తింది. ఇది నిస్సందేహంగా ఈ నిబంధన ద్వారా లేవనెత్తబడిన తిరస్కరణ ఊహ. 100 ఎండీఎస్ కంటే ఎక్కువ స్టోరేజ్ ఉన్న వ్యక్తి దీన్ని చూపిస్తే.. నిర్దేశిత ఆహారధాన్యాలలో ఒకటి లేదా మరొకటి, ఆ నిల్వ అతని వ్యక్తిగత అవసరాలకు లేదా అమ్మకం యొక్క ఉద్దేశ్యంతో సంబంధం లేని మరియు భిన్నమైన మరేదైనా చట్టబద్ధమైన కారణానికి సూచించబడిందని కనుగొనబడింది, ఒకవేళ ఆ వ్యక్తి ఇచ్చిన మరియు రుజువు చేయబడిన ఎక్స్ప్లా-జాతి సహేతుకమైనది మరియు సరిపోతుందని కోర్టు అంగీకరించినట్లయితే, ఆ అంచనా తిరస్కరించబడుతుంది. ఈ ఊహ దేనికి

సంకేతం? నిర్దేశిత ఆహార ధాన్యాలలో 100 లేదా అంతకంటే ఎక్కువ పౌండ్లు ఒక వ్యక్తి వద్ద దొరికిన స్టాక్ను అతను అమ్మకం కోసం నిల్వ చేశాడు. ఈ అంచనా బలంతో ప్రాసిక్యూషన్ ఈ నిర్ధారణకు వచ్చిన తరువాత, ఈ విధంగా భావించిన ఆహారధాన్యాల నిల్వను కొనసాగించడానికి అతను ఈ విధంగా భావించిన ఆహారధాన్యాల నిల్వను కొనసాగించడానికి చేసినట్లు చూపించాల్సి ఉంటుంది. 3(1) నిబంధనలను ఆకర్షించడానికి అవసరమైన వ్యాపార అంశం క్లాజ్ 3(2) కింద లేవనెత్తిన ఊహ పరిధిలోకి రాదు. ఈ కేసులో ఆ భాగాన్ని ప్రాసిక్యూషన్ ఇతర స్వతంత్ర సాక్ష్యాల ద్వారా రుజువు చేయాల్సి ఉంటుంది. ఆ 100 ఎండీఎస్ నిల్వను చూపించడం ద్వారా ఈ కేసును ప్రాసిక్యూషన్ రుజువు చేయవచ్చు. లేదా ఆ వ్యక్తి వద్ద ఒకటి కంటే ఎక్కువసార్లు ఆహారధాన్యాలు కనుగొనబడ్డాయి. అలాంటి దుకాణాన్ని సదరు వ్యక్తితో ఎన్నిసార్లు రుజువు చేయాలి అనేది ప్రస్తుత సందర్భంలో మనం నిర్ణయించాల్సిన అవసరం లేదు. ఈ కేసులో క్లాజ్ 3(2) కింద ఊహాగానాలకు సంబంధించి చెప్పవలసిందల్లా, దాని కింద ఊహ లేవనెత్తిన తరువాత, అమ్మకం కోసం తయారు చేసిన దుకాణం వ్యాపారాన్ని కొనసాగించడానికి ఆ వ్యక్తి చేత చేయబడిందనే నిర్ధారణను సమర్థించే కొన్ని సాక్ష్యాలను అందించాలి.

క్లాజ్ 3(2) ప్రభావాన్ని అర్థం చేసేటప్పుడు ఈ క్లాజు నేరుగా క్లాజ్ 3(1)ను సూచిస్తుందని గుర్తుంచుకోవాలని, ఇందులో ఎలాంటి సందేహం లేదని ఖన్నా వాదించారు. కాని క్లాజ్ 3(2) నేరుగా క్లాజ్ 3(1)ను సూచిస్తుంది కాబట్టి, అది లేవనెత్తడానికి అనుమతించబడిన ఊహ పరిధిని విస్తృతం చేయడానికి సహాయపడదు. ఈ దుకాణం అమ్మకం కోసమే తయారు చేయబడిందని,

క్లాజ్ 3(1) ఉద్దేశ్యం కోసం ఆ అంచనాను గీస్తారని ఇప్పటికీ అంచనా వేయబడుతుంది. ఖన్నా ఆధారపడిన క్లాజ్ 3(2)లోని సంబంధిత పదాల ప్రభావం ఇదొక్కటే.

అమ్మకపు ఉద్దేశ్యం కోసం నిల్వ గురించి అంచనా వేసిన తరువాత, ప్రాసిక్యూషన్ ఇంకా కొన్ని ఆధారాలను కవర్ చేసి, ఆ దుకాణం నిల్వ వ్యాపారం కోసం తయారు చేయబడిందని నిరూపించడానికి అదనపు సాక్ష్యాలను అందించాలని శాసనసభ భావించినట్లయితే, చట్టబద్ధమైన అంచనా నిజంగా ఎటువంటి ఉపయోగకరమైన ప్రయోజనాన్ని ఇవ్వదని ఖన్నా కోరారు. ఈ వాదనలో కొంత బలం ఉండవచ్చు. కానీ, క్లాజ్ 3(2)ను పరిగణనలోకి తీసుకుంటే ఆ నిబంధనకు ఎలాంటి పదాలు జోడించే అధికారం కోర్టుకు ఉండదు. వాస్తవానికి, మనం ఇంతకుముందే సూచించినట్లుగా, ఒక వ్యాపారి యొక్క నిర్వచనంలో ఒక అంశం అయిన వ్యాపారానికి సంబంధించిన ఆవశ్యకతను లేవనెత్తడాన్ని సహేతుకంగా అర్థం చేసుకున్న పదాలు సమర్థించలేవు. కాబట్టి, క్లాజ్ 3(2)లో అంతర్లీనంగా ఉన్న సాధారణ విధానం గురించి ఖన్నా లేవనెత్తిన వాదన క్లాజ్ 3(2) ఉపయోగించిన సరళమైన పదాల దృష్ట్యా ఆయన వాదనకు తోడ్పడుతుందని మేము భావించడం లేదు.

కొన్ని సందర్భాల్లో 100 ఎండీఎస్ కంటే ఎక్కువ ఆస్తులు కలిగి ఉన్న రైతుల కేసులను మినహాయించడానికి క్లాజ్ 3(2) ను ఉద్దేశపూర్వకంగానే ప్రస్తావించి ఉంటారని తెలుస్తోంది. తమ పొలాల్లో పండించిన ఆహార ధాన్యాలు. ఒక రైతు 100 ఎండీఎస్ కంటే ఎక్కువ ఉత్పత్తి చేస్తే.. తన

పొలంలో లేదా ఇతరత్రా సంవత్సరానికి ఒకసారి ఇంత పెద్ద మొత్తంలో ఆహారధాన్యాలను కలిగి ఉండి వాటిని యథేచ్ఛగా అమ్మడం లేదా నిల్వ చేయడం, వాటిని కలిగి ఉండటం, అమ్మడం లేదా నిల్వ చేయడం వంటివి నిత్యావసర వస్తువుల చట్టంలోని సెక్షన్ 3(1) మరియు సెక్షన్ 7 ప్రకారం శిక్షించబడటానికి వీలు కల్పించరాదని ఉత్తర్వుల్లో స్పష్టంగా తెలుస్తోంది. ఏది ఏమైనప్పటికీ, క్లాజ్ 3(2)లో ఉపయోగించిన పదాలను పరిగణనలోకి తీసుకుంటే, ప్రతివాది క్లాజ్ 3(1) కింద డీలర్ అనే ప్రాసిక్యూషన్ కేసును క్లాజ్ 3(2) తనంతట తాను సమర్ధించదని జ్యుడీషియల్ కమిషనర్ నిర్ధారణకు రావడం తప్పు అని మేము భావించలేము. అంటే నిత్యావసర సరుకుల చట్టంలోని సెక్షన్ 7 కింద ఆయనపై మోపిన అభియోగం రుజువు కాలేదు. అలాంటప్పుడు జ్యుడీషియల్ కమిషనర్ నిర్దోషిగా ఇచ్చిన ఉత్తర్వులు సరైనవేనని భావించాలి.

తదనుగుణంగా అప్పీలు విఫలమై కొట్టివేయబడుతుంది.

అప్పీల్ కొట్టివేత..